JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. Zaturdag 2 Februarij. N°. 10.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Het heeft den Koning behaagd bij de besluiten van 21 November 1855:

aan den heer mr. *A. J. Duymaer van Twist*, op zijn verzoek, te verleenen eervol ontslag als Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, onder dankbetuiging voor de vele in die betrekking door hem aan den lande bewezene belangrijke diensten;

den heer *Duymaer van Twist* voornoemd, te benoemen tot kommandeur der orde van den Nederlandschen leeuw.

Tot Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, te benoemen den heer *Chs. F. Pahud*, thans Minister van Kolonien;

den heer *Pahud* voornoemd, met ingang van den 1 Januarij 1856, eervol te ontslaan als Minister van Kolonien, onder dankbetuiging voor de vele goede en belangrijke diensten, in die betrekking aan Zijne Majesteit en aan den lande bewezen.

Tot Minister van Kolonien, met ingang van den 1 Januarij 1856, te benoemen den heer mr. *P. Mijer*, lid van den Raad van Nederlandsch-Indië.

Zijnde voorts bij 's Konings besluit van 5 December 1855 no. 33, aan den heer mr. *P. Mijer* voornoemd, een eervol ontslag verleend als lid in den Raad van Nederlandsch-Indië, en zulks met ingang van 1 Januarij 1856, onder dankbetuiging voor de door hem in Oost-Indië bewezene belangrijke diensten.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 7 September 1855 lt. A no. 6, is aan den Oost-Indischen predikant *J. J. Scheuer*, met verlof in Nederland aanwezig, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van *zes* maanden.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot assistent-resident van Buitenzorg, de sekretaris der residentie Pasoeroean *S. van Deventer JSz.*

Tot derden kommies bij de direktie der produkten en civiele magazijnen, de klerk bij die direktie *N. J. F. Dinger.*

Beschikbaar gesteld:

Gedurende den tijd van *één jaar*; tot het geven van eene doelmatige leiding in de teekenkunst aan eenige leerlingen der kweekschool voor Inlandsche onderwijzers te Soerakarta, *J. C. Lavalette*, vroeger teekenaar bij den eerstaanwezenden ingenieur van den waterstaat te Batavia.

Ontheven:

Eervol, van de hem opgedragen waarneming der civiele geneeskundige dienst in de residentie Cheribon, de civiele geneesheer *W. Bakhuis.*

Magtiging verleend:

Tot het uitreiken aan den civielen geneesheer *W. Bakhuis*, eener akte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk in de residentie Pekalongan.

Tot de opdragt aan den gepensioneerden officier van gezondheid der tweede klasse *B. Feist*, als genees- en heelkundige in de residentie Cheribon geadmitteerd, van de waarneming der civiele geneeskundige dienst aldaar.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Passaroean op eenen nader door dien hoofdambtenaar te bepalen dag, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor het transport van koffij uit de binnenlandsche pakhuizen in de residentie Passaroean naar de hoofdplaats, en den opvoer van zout van de hoofdplaats naar de binnenlandsche zoutverkoop-pakhuizen in die residentie, gedurende 1856 t/m 1860.

Bij den resident van Batavia, narigten gevraagd zijnde omtrent het wedervaren van zekeren *Isidore Fleussu*, die zich in het jaar 1818 naar Samarang heeft begeven met zijnen vader *Isidore Servuis Joseph Fleussu*, welke laatste aldaar den 31sten Augustus 1823 is overleden, terwijl omtrent eerstgenoemde tot dus verre geene nadere inlichtingen zijn kunnen erlangd worden, zoo wordt elk en een iegelijk, aan wien iets omtrent gemelden *Isidore Fleussu* of omtrent zijn overlijden mogt bekend zijn, beleefdelijk verzocht, dienaangaande eenige mededeeling aan genoemden resident te doen toekomen.

Bij den resident van Batavia, door familiebetrekkingen narigten gevraagd zijnde omtrent het wedervaren van zekeren *Georges de Duve*, geboren te Antwerpen, die in of na het jaar 1847 in deze gewesten zoude zijn aangekomen, en van wien sedert niets is vernomen, zoo wordt elk en een iegelijk die omtrent gemelden persoon eenige inlichting zoude kunnen geven, beleefdelijk verzocht dezelve wel ter kennis van genoemden resident te willen brengen.

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutterskas worden, door den kapitein kwartiermeester, herinnerd om hunne contributie over het 1ste kwartaal 1856, vóór of op den 15den Feb. aan de schutterskas te voldoen.

Landmail van Februarij.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden dat, het mailstoomschip in Februarij den 10den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag den 9den Februarij aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Maandag 4 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Donderdag 7 Februarij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den adjunct intendant der militaire administratie *de Sturler*, in het kampement te Weltevreden no. 119, naast de comedie, door *W. Kuijpers & Co.*

Vrijdag 8 Februarij, voor het commissiehuis van B. *J. Leon*, te Weltevreden.

Zaturdag 9 Februarij, te Meester-Cornelis voor het commissiehuis van wijlen *H. L. E. Chun.*

Dingsdag 12 Februarij, wegens vertrek, ten huize van den heer *F. W. Muller*, op het Koningsplein, zuidzijde, door *Gebr. Roselje & Co.*

Woensdag 13 Februarij, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Vertrekkende Personen.

F. T. Engelenburg en familie; Aquasi Boachi. Mevr. de wed. *H. D. A. Smits*, geb. *Walbeehm. C. W. F. Grust.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Tot den 31sten Januarij 1856.

HOTEL WILLEM II. *W. B. van Zijp*, van Amsterdam. — *G. Westerhoffsels*, van Buitenzorg. — *W. M. van der Vegter*, van Amst.— *Heken*, van Muntok. — *J. F. Mumkes echtgenoot en 2 kinderen*, van Palembang. — *W. F. Eijbers jr.* van Samarang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *L. van Wagtendonk*, van Onrust.— *B. J. de Lange* van Singapore. — *J. A. Jonkles*, van Nederland.— *J. J. Doornbos*, van idem. — *J. S. Spanjaard*, van Onrust. — *J. Bakker, Cz.* van Nederland. — *J. C. J. P. van Es*, uit het hospitaal.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *H. A. N. Oosthoek en echtgenoot* van Tjelankap (Krawang). — *J. A. Maij en echtgenoot*, van idem. — *Muij*, van Vollenhoven. — *H. W. Palm en familie.*

MARINE HOTEL. *F. J. Neutjens*, van de reede. — *J. H. J. Vindser*, van Rio Janairo. — *A. E Sohlirg*, idem. — *de Ruiter* van Onrust. — *Westenberg*, van idem. — *A. van Oosteroom*, van Samarang. — *D. Versteeg*, van idem. — *J. de Haas*, van Onrust. — *A. G. Zimmerman.* Amsterdam.

JAVA HOTEL. *Teulings.* — *A. G. Zimmerman* van Singapore.— *Luiz, Augusto, d'Almeida Macedo*, van idem. *H. G. Soderberg*, van London. — *Th. S. Verschuur* van Rotterdam. — *R. M. Pereira*, van Soerabaija. — *Kuiper*, van Amsterdam. — *Schoenmaker en echtgenoot en 2 kinderen* van idem. — *Van Maanen*, van Amsterdam. — *J. Rehling* van idem. — *Anderegg*, — *W. van Raalten* van Poerwacarta. — *A. Bol.* — *W. Bus.* — *J. Wijthoff.*

DE TWEE RINGEN. (*vervolg.*)

Troberg was regt gelukkig, toen hij met vrouw en kind het kleine huis betrokken had. Voortaan blijven wij stilletjes bij elkander," zeide hij en streelde de vrij wat verbleekte wang zijner vrouw; »en we zullen een prinsenleventje hebben." De voorzienigheid speelt met een armen matroos nochtans even goed als met een koning, en reeds na een jaar was Elsbet, Trobergs braaf wijfje, afgereisd, niet over zee, maar over land, naar een beter en schooner oord. Toen werd Troberg triest en treurig doch ook de trekvogelnatuur, die vroeger vaak weder in zijn hart ontwaakt was en hem dikwijls met bijzondere belangstelling naar alle windwijzers op het dak had doen kijken, kreeg den doodsteek; — ze ware hem anders misschien weer baas geworden en had hem weer meegetrokken naar de blaauwe, golvende zee; doch thans lag hij daar voor anker bij zeven kleine kinderen, en dat is een stevig houvast.

Ik heb dezen man lang gekend, hij is zichzelf van zijne jeugd af gelijk gebleven; de grondkleur van zijn karacter was blaauw, was de kleur der trouw, en slechts zijne levenswijze, zijne bestendige worsteling met een ongestadig element, zijne minachting van alle gevaren, die zijn leven als zeeman aanhingen, hadden aan zijn karacter een schijn van hardheid in de grondkleur gegeven, die er niet aan eigen was, want uit zijn aard was dit zacht en gevoelig als dat eener vrouw en even goed tot edele besluiten en edele handelingen gezind, als dat van een held; — maar de deugden der armen worden vergeten, terwijl men de ondeugden der grooten prijst. Ik was jong en hield mij een tijd lang in Stockholm op en werd daar getuige van eene gebeurtenis, waarbij ik Troberg voor de eerste maal zag. Dat wil ik vertellen.

Voor vele jaren werd ik in een donkeren Octobernacht door een ongewoon gerucht wakker. Ik wist niet regt, wat eigenlijk mijn slaap gestoord had, maar lag nog eenige oogenblikken onzeker te luisteren. Daar hoorde ik de brandklok van een naburigen toren en als een veelstemmige echo antwoordde daarop het gelui van de overige torens in verschillende toonen. Ik werd onrustig, ik hoorde het gewoel op straat, het gedreun der brandspuiten, het trappen der paarden en het dof geklep der klokken. Ik kon niet op bed blijven, maar stond op en kleedde mij aan.

Ik snelde ter deur uit. Toen ik buiten kwam rolde mij juist eene spuit voorbij naar de plaats van den brand; ik onderscheidde de stang en de vlag aan den donkeren hemel, eene lantaarn aan de Nicolaikerk wees naar de zuidelijke voorstad, het volk stroomde tierend en lagchend de straat langs en ik ging met den stroom meê. Met afgemeten pas kwam een troep voetvolk de straat oprukken en kort daarna draafden eenige dragonders voorbij; de karren rolden, het water spatte uit de openingen der tonnen, de voerlui vloekten en de straatjongens schreeuwden al hun best. »De brand is bij den Fatbur (*)," zeide een uit den hoop; »daar slaat een geduchte vlam op uit de hutten." 't Was een sterke wind en 't zeewater sloeg ver over de kaai, toen ik het Rozenbad voorbijging.

Eindelijk was ik er. Laaije vlammen fladderden als gouden gordijnen in den wind uit de vensters van een groot huis, nevens hetzelve lagen reeds eenige gebouwen in puin. Het vuur wierp een flikkerend ongestadig licht op de menigte, die als een mierenhoop wemelde en krioelde en gangen voor de slangen aanlegde. De klokken der Kuipen luidden een eentoonig accompagnement bij het getier des volks, bij het hol gedreun der opjagende spuiten, die op hare kleine raderen over de hobbelige steenen als voortgesleept werden, bij het knarsen en piepen der pompen en het knetteren der vlammen.

Ik drong nader bij, doch de rook sloeg de vochtige

(*) Een klein meir in de zuidelijke voorstad (*Södermalm*) van Stockholm.

herfstlucht neder, en slechts nu en dan, als de rookwolken zich verdeelden, zag men, hoe de waterstralen der spuiten zich over de gloeijende, met eene gloedroode tint gekleurde ruïnen kruisten. De brand was niettegenstaande den storm aan 't afnemen, en weldra bleef niets meer over, dan eene rookende massa zonder vlammen, waaruit soms millioenen vonken opstoven als een zwerm musschen, van het korenveld opgejaagd, en die door den wind medegevoerd in duizend kronkelende bogen door de lucht vlogen. Het gedrang was sterk. ik had moeite, mij weder baan te breken, en ijlde naar huis.

Ik kwam zoo op mijne vlugt uit het digtste gewoel een weinig bezijden af van het kleine meir te staan. Daar was het rustig en stil en vernam men het woeste getier van de brandplaats nog slechts uit de verte. De morgen brak aan. Ik ging op een hoop planken zitten en zag naar de rookende puinhoopen. die nog voor kort door gelukkige menschen bewoond werden.

Het werd langzamerhand lichter, de lucht stond betrokken en ontving de steil opstijgende rookzuilen in haren schoot. Daar zag ik in de schemering voor mij iets donkers zweven, en weldra stond een man voor mij, die eene bewustelooze vrouw op zijne armen droeg. — »Goed, dat ik hier iemand vind!" zeide hij, en legde zijn last op de planken neder. »Dat is me een mooi ding, ze is, de donder haal, flaauw of ze is dood. — Zoo, nu wat water gehaald," ging hij in zijne alleenspraak voort, »en gij, mijnheer, kunt zoo lang het oog op haar houden." De man liep heen. doch werd door de schuttingen en heggen in de vele tuinen, die daar langs den waterkant liggen, vrij wat opgehouden. Ik had tijd genoeg, om de dame op te nemen; ze was jong, denkelijk nog maar even in de twintig, en wezenlijk schoon, alhoewel thans zoo bleek als een marmeren beeld, met verbrande kleeren en verzengde hairen. Haar redder kwam eindelijk terug met water in zijn hoed en begon haar daarmede te besproeijen, tot hij eenige beweging in haar bespeurde. »Zie zoo," zeide hij en wreef zich de handen, »ze komt weer bij!" Dat deed ze werkelijk, want na eenige minuten sloeg zij de oogen op, doch deze dwaalden wild rond, en toen haar blik op de rookwolken boven de plaats van den brand viel, stak zij de armen uit, en hare oogen brandden als bij een dier, dat men zijne jongen ontroofd heeft. Haar gansche uitzien verried, dat zij haar gezigt en haar gehoor inspande, om iets uit te vorschen, dat zij weten wilde, doch het was eene navorsching der vertwijfeling, niet de rustige en bedaarde, maar de hartstogtelijke. Thans wilde zij opspringen en wegspoeden, doch de man hield haar tegen en zeide: »Kom, kom, lieve mamsel, of wat gë wezen moogt, loop nu maar niet heen, daar valt niets meer te doen en de menschen redden er al, wat nog te redden is." — De vrouw antwoordde niet, maar zonk in hare vorige houding terug, den strakken blik op de witte rookwolken gerigt, die zich thans al duidelijker tegen den hemel afteekenden. Ge moet weten, mijnheer," zeide de man, die, naar ik thans zag, in de gewone matrozendragt gekleed was. »ge moet weten, dat dit arme ding regt op de vlam aanliep, maar ik kreeg haar nog tijdig in 't oog en liep haar als een kat na. 't Griezelde mij wel wat, want het pand stond op 't punt van in te storten, maar 't lukte toch nog, schoon ik een paar brandwonden aan den arm gekregen heb, doch dat geneest wel gaauw weêr, want ik heb Goddank gezond vleesch. — Kom nu mamsel, een slokje water? Geef mij een van uw schoenen, daar drinkt het beter uit, dan uit dien grooten hoed, — schoon, de donder haal! ze heeft heel geen schoenen, ze heeft, lijkt wel, heel niets aan, dan haar mantel, 't arme ding!" Hij wilde zijn buisje uittrekken en dat haar omhangen, maar ik gaf mijn mantel, om toch ook iets te doen.

»Hm, hm!" zei de zeeman; »ik, moet ge weten, ken 't schepsel volstrekt niet. want ik ben matroos op 't schip Victoria van Malmö, 'k heet Troberg en kwam hierheen, om een handje te helpen, als er iets te doen viel; maar 't is toch raar, dat se niet spreekt. — Mamsel of madam of jufvrouw, of wat ge wezen moogt. — hoe is 't? hebt ge 't koud? — De donder haal! daar zit ze en verkleumt heelemaal," vervolgde hij en eene uitdrukking van innige hartelijkheid vertoonde zich op

---

zijne verbrande tronie. »Arme kleine! haar is zeker alles verbrand, wat ze had — en dat is een hard ding. Als God," sprak hij met een zekeren plegtigen ernst, »als God 't weinigje, dat zij had, tot rook en asch heeft laten worden, dan meent hij het daarmeê toch goed. God meent het altijd goed met ons arme menschen, en dus moet ze zich zóo goed troosten als een ander, want ze moet weten, God is overal, hier ook, en geeft zijn zegen aan die maar hopen en gelooven. Hoe is 't met haar?" Geen antwoord; de arme vrouw zat nog altijd in dezelfde houding.

Thans was de brand geheel gebluscht en de schelle toonen der in dat geval gebruikelijke vreugdemuziek klonken over het water. De vrouw rigtte zich overeind en luisterde. »Wie zingt en trommelt daar?" mompelzij. »Is dat mijn jongen niet, die op zijne trom slaat en zingt? 'k Geloof zeker, dat hij het is."

»Neen, mamsel," zeide Troberg. »Dat is de victorietrom en beduidt, dat alle gevaar voorbij is."

»De victorietrom!" riep de vrouw en zeeg weder achterover. »'t Is dus mijn zoontje niet? Waar is hij? Ik ga hem zoeken."

Thans sprong zij op en wilde zich in het water storten, doch Troberg en ik hielden haar met vereende krachten vast. Zij zeeg onmagtig in onze armen. Geen traan bevochtigde het wijd geopend oog, dat woest rondstaarde; eene hevige koortsrilling deed al hare leden trillen; eindelijk ontwrong zich een zucht aan de beklemde borst. »Mijn kind! Mijn jongen!" klonk die zucht, — en de schelle vreugdetoonen klonken over 't meir en vermengden zich met de half gesmoorde klagten der arme moeder.

Wij droegen de ongelukkige in een naburig huis. Er werd om een doctor gezonden; ik en de eerlijke Troberg bleven bij haar. Thans eerst viel mij in, dat de arme verkleumde vrouw welligt iets tot versterking kon noodig hebben, doch ik zocht te vergeefs naar mijn zakboekje; ik had dat 't huis gelaten. Mijn brave zeerob echter begon, daar hij mij zoo zag doen en mijne gedachten ried, ook in zijne zakken rond te zoeken. Het duurde lang, doch eindelijk kwam toch een vuil, verfrommeld papiertje voor den dag.

»Ze zal een slok wijn hebben," zeide hij; »de donder haal! 't arme ding sterft anders. Ja, ja, zoo zal 't wezen," vervolgde hij; »ze heeft misschien bij den brand een kind verloren; haar zoontje is misschien meê verbrand of in de verwarring weggeraakt; — dan kan geen mensch troosten, maar de goede God alleen. Arm wijf!" en met zijne ruige hand streek de ruwe mensch zich over de wangen; hij voelde, dat er iets ongewoons — een warme traan — bij neerliep. »Dat," zeide hij tot mij met een gedwongen lachje, dat beduiden moest, dat hij de zaak van de philosophische zijde en heel bedaard beschouwde, »dat zou een ongelukkig ding wezen — ik heb zelf kinderen — God behoede de kleine schelmen t' huis!" Op nieuw kwam hem een traan tusschen de wimpers, doch Troberg wilde daar niets van weten, maar vervolgde: »'t Is toch verduiveld, wat die rook in de oogen bijt! Ze zou een mensch haast aan 't krijten brengen," — en thans hield hij de hand voor de oogen en schreide en ergerde zich, dat hij niet anders kon. Eerlijke Troberg! alles, wat gij lief hadt, stond op dit oogenblik voor uwe verbeelding; gij zaagt hen in gevaar; gij hadt eene vertwijfelde moeder voor u en gevoeldet een deel van haar leed; waar gij u echter niets te verwijten, niets te schamen hebt, ergert gij u over uwe tranen en schaamt u, dat gij diep en levendig gevoelt. Gij wilt een wakkere kerel wezen, die voor niets wijkt; uw hart heeft u overwonnen en daarom ergert gij u!

De doctor kwam. De vrouw was krankzinnig en werd naar het gekkenhuis vervoerd.

(*Wordt vervolgd*).

SOERAT KABAR

BAHASA MELAIJOE.

Dit Weekblad verschijnt sinds 1 Januarij des Zaturdags van elke week en mag de uitgever zich reeds in een aanvankelijk succes verheugen.

De voorwaarden van abonnement zijn voor
Soerabaya. . . . . *f* 10 rec.
Buiten Soerabaya franco per post. - 12 »

De advertentiën kunnen behoudens eene vergoeding van *f* 1 rec. voor de vertaling, in de Hollandsche taal worden ingezonden. (242)

Van Haren Noman & Kolff ontvingen:

De Amerikaansche

MAMMOUTH GOLD PEN,

met Diamanten Punt,

in deugdzame eigenschappen alle tot nog toe bekende pensoorten overtreffende. In elasticiteit en buigzaamheid komt ze met de ganzenpen overeen, terwijl ze in soliditeit en onverslijtbaarheid alle stalen en zilveren schrijfpennen voorbijstreeft. De Mammouth Pen wordt in iederen met fluweel gemonteerde doosjes afgeleverd.

Voorts eene nieuwe bezending:

Amerikaansche Draper's Air-tight Instands

Deze inktkoker sinds kort hier te lande in gebruik gebragt, heeft voldoende bewezen de meest geschikte voor dit klimaat te zijn. De inkt altijd in eene luchtdigte ruimte besloten, kan niet opdroogen noch in gehalte verminderen, terwijl het even eenvoudige als vernuftige toestel ten allen tijde de reiniging gemakkelijk maakt. (224)

Behangsel-Papier

bij rollen met randen, in differente soorten te bekomen bij

(208) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Perry's & Co's Patent Regulator Pen,

Henry Pens, benevens andere nieuwe soorten Stalen Pennen, ontvangen bij

(177) H. M. VAN DORP,
te Batavia.

Boekhandel van H. M. van Dorp,

te Batavia.

Aglaya 1855 *f* 6. Idem 1856, per mail voor Batavia *f* 9; per mail voor Java *f* 11.

Journal des Demoiselles 1856, per mail voor Batavia *f* 12; idem, per mail voor Java *f* 14.

Ontvangen eene factuur der nieuwste boekwerken van verschillenden aard. (217)

Magazijn
van Kantoor- en Schrijfbehoeften,

van H. M. VAN DORP.

Op nieuw ontvangen verschillende soorten van Propatria, van *f* 4 à *f* 12 per riem, Velijn Schrijf, Bijkorf, Groot en Klein Mediaan, gelinieerd en ongelinieerd, Bordpapier, Naturelpapier, alsmede vele Papieren in grooter formaat. (218)

Naar Samarang en Soerabaya

zal van hier het stoomschip **Macassar** op den 12 dezer vertrekken.

Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

de Agenten,

(257) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 2 *Februarij* 1856.

Naar Borneo's Westkust

zal van hier de stoomboot **Banda** op den 9 dezer vertrekken.

Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

de Agenten,

(258) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 2 *Februarij* 1856.

Oostenrijksche Lloyds Stoomvaart Maatschappij.

Het vertrek der stoombooten dezer maatschappij van Alexandrië direct naar Triëst is bepaald omstreeks den 6 en 21 van iedere maand, na aankomst der passagiers van Indië en China. De reis wordt gewoonlijk volbragt in minder dan 5 dagen en bestaat er geen oponthoud voor quarantaine.

Passagiers die hunne passage hier bespreken, betalen voor eene hut der eerst klasse. *f* 200,—
» » » » tweede » » 133,—

Een zeker aantal hutten wordt steeds in reserve gehouden ten gerieve van passagiers van Java, die langs dezen weg naar Europa vertrekken.

(477) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 1856.

Passage naar Samarang,

per Ned. Ind. bark **Naga Laut**, gezagvoerder *Wentholt*, tegen den 6 dezer te vertrekken. Adres

(249) JOHN PRYCE & Co.

Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij.

Naar aanleiding eener advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geplaatst in de *Javasche Courant* dato 9 Jan. ll. No. 3 en 4, is het vertrek van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, in verband met de overland mail voor dit jaar bepaald op 13 April, 11 Mei, 11 Junij, 11 Julij, 11 Augustus, 10 September, 10 October, 11 Novemberr en 11 December en zulks des morgens ten 8 ure. Passagiers eerste klasse betalen naar Singapore *f* 200,—.

Aldus zullen, volgens tarief van de Peninsular and Oriental, en de Oostenrijksche Lloyds Stoomboot Maatschappij, (zie advertentie in ditzelfde Blad), de passagegelden van passagiers der eerste klasse voor de overlandreize zijn:

van Batavia tot		Suez.........	*f* 1383.—
»	»	» Alexandria....	» 1513.—
»	»	» Malta.........	» 1638.—
»	»	» Marseilles....	» 1700.—
»	»	» Triëste.......	» 1713.—
»	»	» Southampton..	» 1763.—

(476) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 1856.

Peninsular and Oriental Stoomvaart Maatschappij.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het afstaan van verscheidene Booten dezer Maatschappij, ten dienste van den oorlog, de maildienst tusschen Singapore en Sydney is gestaakt, en dat in de plaats van de *indirecte* maandelijksche mail via Calcutta, onlangs vastgesteld, de geregelde maandelijksche mail tusschen Bombay en Hongkong zal worden uitgestrekt tot Shanghae.

Tot nadere kennisgave zal er slechts één mail maandelijks van Europa naar Singapore en *vice versa* vertrekken.

De uitgaande mail verlaat Southampton op den 4den, terwijl de terugkeerende omstreeks den 21sten van iedere maand van Singapore vertrekt, behalve in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus, als wanneer het vertrek van Singapore vijf dagen vroeger zal plaats hebben.

Passagiers, die alhier hunne plaats bespreken, betalen de ondervolgende passage gelden voor een hut der 1ste klasse, namelijk:

Van Singapore	tot	Suez........	*f* 1188.
»	»	» Alexandria...	- 1318.
»	»	» Malta........	- 1438.
»	»	» Marseille....	- 1500.
»	»	» Southampton	- 1563.

Bij tijdige kennisgave en tegen betaling van verhoogd passage geld, kan men afzonderlijke plaatsen verkrijgen.

Voor nadere informatien, zoomede omtrent het passage geld voor kinderen, enz., kan men zich vervoegen bij de Heeren *McNeill & Co.*, te Samarang en te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en bij de ondergeteekenden

(475) MACLAINE, WATSON & Co.
Agenten.

Batavia, 1856.

Per het Nederl. schip **PRINSES AMALIA** kapt. **L. W. van Rijn van Alkemade**, wordt nog gelegenheid voor eenige Passagiers naar Rotterdam aangeboden, zullende deze bodem vermoedelijk den 20 dezer de reis aannemen.

Adres bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij de agenten

(250) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsche schip **Louize Jacoba Johanna**, kapitein *B. C. Deurholt*, doelmatig tot den overvoer van passagiers ingerigt, zullende in het begin van Maart tot vertrek van hier gereed zijn. Adres bij

de Agenten,

(229) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het bijzonder snelzeilend en wel ingerigt campagne barkschip **Zeenimph**, kapitein *J. W. J. Witsen Elias*, hebbende de uitreis in den korten tijd van 82 dagen volbragt.

Adres bij de Agenten

(230) HAAGER & SCHUURMAN.

NEDERLAND.

Omtrent het wetsontwerp regelende de nationale militie, hetwelk eerstdaags bij de tweede kamer wordt verwacht, verneemt men nu reeds de volgende bijzonderheden:

De leeftijd, waarop de dienstpligtigheid aanvangt, vroeger 19 jaren, wordt op 20 jaren gesteld.

De inschrijving voor de nationale militie geschiedt in het jaar te voren (ter voorkoming vooral van zich onttrekken aan de dienst door het aangaan een huwelijk, enz.)

Zeemilitie. Daaromtrent wordt bepaald, dat iedere ligting een gedeelte voor de dienst ter zee worden bestemd. Behalve andere voordeelen, voor de zeemilitie een korter diensttijd vastgest Voor de zeemilitie worden in de eerste plaats zoodan personen aangewezen, die wegens hun beroep of bed geacht worden meer dan anderen voor de zeedienst schikt te wezen.

Het zoogenaamde *buiteng.-contingent* komt te vervall

De strafbepalingen, op verzuimde aangifte voor nationale militie gesteld, zijn verzacht.

De *vrijstellingen van de dienst* zijn aanmerkelijk perkt. Het is te betreuren, dat men niet verder kunnen gaan, en de vrijstelling aan studenten in godgeleerdheid niet heeft ingetrokken. Het kan to niet worden ontkend, dat de vrijstelling aan den é verleend, steeds tot nadeel strekt van den ander.

Bij dat nieuwe wetsontwerp wordt de vrijstelling w gens de dienst van broeders alléén dan toegekend, wa neer de dienst door den broeder *in persoon* is verri Daardoor wordt er onderscheid gemaakt in de gevolg van de dienst, welke *in persoon*, en die welke *plaatsvervanging* of *nommerverwisseling* is gepraesteer

Behalve dat door deze beperking de persoonlijke op treding in beginsel wordt bevorderd, zal daardoor t vens het aantal vrijstellingen wegens broederdienst ve minderen, hetgeen wederom zal medebrengen, dat vo de zoodanigen, die de middelen niet bezitten om zic in de dienst te doen vervangen, meer kans ontstaat o vrij te loten.

De vrijstelling wegens de dienst van broeders is nie van toepassing op de broeders van adelborsten, cadet ten, enz.

Plaatsvervanging, enz. Het tegenwoordig stelsel va plaatsvervanging en nommerverwisseling is behouden doch daarin zijn die verbeteringen gebragt, welke i het algemeen belang, zoowel van het leger als van d ingezetenen, door de ondervinding als wenschelijk zij aangetoond. Die wijzigingen bestaan hoofdzakelijk daarin dat *gehuwden* als *plaatsvervangers* zijn uitgesloten; — dat betere waarborgen zijn gesteld voor de moraliteit der als zoodanig optredende personen; en dat aan de *nommerverwisseling* eene gewenschte uitbreiding is gegeven.

Militieraden. Vereenvoudiging der werkzaamheden. Toevoeging, behalve van civiele geneeskundigen, van militaire officieren van gezondheid, om over de al of niet geschiktheid van de lotelingen te oordeelen.

Inspectie over de verlofgangers door de militie commissarissen. Deze worden van *vier* in het jaar tot *twee* per jaar verminderd.

— Dezer dagen heeft men eene proef genomen, om de rijdende artillerie langs onze spoorwegen te vervoeren. Werkelijk heeft men een gedeelte der batterij, te Utrecht in garnizoen, des morgens naar Rotterdam en van daar naar Amsterdam vervoerd, met paarden en manschappen, en alles nog denzelfden dag in Utrecht terug gebragt. De proef heeft alzoo volkomen aan de verwachting beantwoord.

— Te Vianen overleed den 15 November de eerw. heer A. G. van Dam, r. c. priester en pastoor. Bij zijnen uitersten wil heeft hij verlangd, dat op den dag zijner begrafenis aan de behoeftigen der hervormde gemeente aldaar eene bedeeling in levensmiddelen plaats zou hebben, waarvoor door hem eene niet onaanzienlijke som beschikbaar was gesteld.

— Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken zijn ontvangen, van den Minister van Buitenlandsche Zaken drie muntbiljetten, elk groot *f* 50, zijnde eene gift van den heer Staatsraad in buitengewone dienst *J. P. C. Ruloffs*, vice-president van den Raad van Nederlandsch Indië, ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood hier te lande; *f* 105. 31, zijnde de zuivere opbrengst van de op den 9den en 10den Oct. jl. te *Amsterdam* in het openbaar verkochte Schilderijen, onder andere vermeld in de *Staats-courant* van den 27sten Junij 1855, no. 150; een bankbiljet, groot *f* 40, van den heer *A. H. van Cleef* te Rotterdam, zijnde eene nadere remise uit Samarang voor eenen door hem vervaardigden collectantenzang; en van ds. G. Ruitenschild te 's Hage, als secretaris van de commissie der Protestantsche kerk in Ned. Oost.- en West-Ind., een wissel groot *f* 921.50, zijnde afkomstig van de predikanten te Batavia, *Bierhaus, van Hengel, Brumund, Adèr*, en andere weldadige gevers.

— Eene oude, arme vrouw van Drouwenderveen, de Wed. O. Thalens, ca. 86 jaren oud, is op eene betreurenswaardige wijze om 't leven gekomen. Zij is vrijdag den 23 Nov. uitgegaan om in de nabijheid harer woning hare familie te bezoeken, toen al verder weggedwaald, tot dat men haar lijk na veel en vruchteloos zoeken eerst donderdag den 29 jl. in het Weerdinger veen heeft terug gevonden. Het ongelukkig uiteinde haars zoons, die voor bijna een jaar door rijksambtenaren wegens smokkelen en verzet tegen de ambtenaren in het Veen is doodgeschoten, heeft haar daar zeker al dwalende heengelokt.

Sneek, 5 Dec. Door de politie alhier werden gisteren twee vrouwspersonen aangehouden, die, op twee verschillende marktdagen 3 weken achter elkander, zekeren te Westhem wonenden boer, twee sakboekjes, in het eene waarvan zich omstreeks *f* 700 en in het andere ruim *f* 500 bevonden, hadden weten te ontrooven.— De geldswaarden zijn echter, niettegenstaande alle aangewende pogingen, niet gevonden, hetgeen vooral daaraan geweten moest worden, dat van het eerste voorval in het geheel geen en van het tweede eerst zeer laat aangifte is gedaan.

's Gravenhage, 8 Dec. In het jaar 1854 zijn hier te lande aangekomen 45,337 vreemdelingen en 31,117 landverhuizers, te samen 75,454; dit totaal is veel aanzienlijker (13,000) dan in 1853, vooral wat de landverhuizers betreft (10,000 meer). Het getal landverhuizers is in 1854 het aanzienlijkste geweest sedert vier jaren. Er zijn uitgeleid 1809 vreemdelingen, zijnde nagenoeg dezelfde verhouding als in 1853.

— De aanrandingen tegen de eigendommen in het geheele rijk hebben in 1854 beloopen 1 op 471, en tegen de personen 1 op 874.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 2 Februarij 1856, No. 10.

ENGELAND.

De dagbladen vermelden het overlijden van den luitenant-generaal Markham, die zich in den laatsten tijd zoo bijzonder in de Krim heeft onderscheiden; hij had den ouderdom van slechts 50 jaren bereikt en was eerst sedert kort uit het Oosten teruggekeerd.

Londen, 8 December. Zoo als dit door den *Times* vermoed werd, is inderdaad in den gisteren gehouden geheimen raad besloten, het parlement tot den 31sten Januarij te prorogeren. Elk denkbeeld van ontbinding schijnt voor den oogenblik opgegeven te zijn, en de *Times* en de *Morning Chronicle*, die het plan tot een beroep op de natie hadden ondersteund, houden dit thans voor onnoodig en willen aan de regering geheelen vrijdom tot handelen laten, voor het geval dat de vredes-onderhandelingen mogten hervat worden.

— De koningin en het hof zullen Maandag naar Osborne vertrekken, en daar tot kersmis vertoeven.

— De heeren Straham, Paul en Bates zijn naar Milbank getransporteerd, waar zij een jaar lang dwangarbeid zullen verrigten, om vervolgens gedeporteerd te worden.

— Zekere heer Alex. Morrison van Trimley heeft volgens de *British Friend*, aan de maatschappij van den vrede 300 pd. sterl. vermaakt, buitendien aan de heeren Sturge, Pease en Charleton, die in 1853 naar St. Petersburg reisden, om den Czaar den oorlog te ontraden, elk 100 pd. sterl., en aan de heeren Cobden en Bright twee landgoederen, welke te zamen 3000 pd. sterl. waard zijn.

Londen, 9 December. Te Chatham zijn proeven genomen met een stormladder, die door den generaal der genie Blanshard uitgevonden is. Deze ladder, die 39 voeten lang is, bestaat uit zes stukken, die men door middel van pinnen en bouten met eene bewonderenswaardige gemakkelijkheid aan elkander hecht. Wanneer men de ladder wil wegnemen, vallen de verschillende stukken op elkander, terwijl eene ruimte van 10 vierkante ellen voldoende is, om haar op te rigten. Twee officieren en verscheidene soldaten hebben, onder beschutting van een ijzeren scherm, dat voor kogels ondoordringbaar is, met het beste gevolg die ladder beklommen.

FRANKRIJK.

Indien men de dagbladen gelooven mag, zoude een nieuw metaal weldra aan de Parijsche industrie toegevoegd worden. Een bekwaam scheikundige, de heer Chaudron-Junot, had middel gevonden, om dit metaal uit een gewonen silex (vuur- of keisteen) te halen. Dit metaal kan het zilver, met groote besparing van kosten, op velerlei wijze vervangen. Bovendien is het van zeer groote rekbaarheid en kan men het allerlei vormen geven. De bereiding door middel van een electrischen stroom als anderszins, is het geheim van den heer Junot.

— De generaal Bosquet is te Pau met bijzonderen luister ontvangen. Een groot aantal personen te voet, te paard en in rijtuigen gezeten, waren hem te gemoet gegaan tot op 16 kilometers van de stad. Overal langs zijn weg werd hij begroet met de luide kreten van: »leve de generaal Bosquet!'' Des avonds is hem eene serenade gebragt, en was een gedeelte der stad verlicht.

De gemeenteraad der stad Pau heeft besloten den generaal Bosquet een eeredegen aan te bieden.

— Te Parijs is een hevige brand uitgebroken in het uitgestrekte etablissement der militaire broodbakkerij, op de kaai de Billy, en waar de voorraadmiddelen, die gedurende de laatste vijftien maanden naar het leger in het Oosten waren afgezonden, grootendeels bewerkt waren, terwijl zich daar ook de uitgebreide werkplaatsen van Derosne & Cail bevonden. De brand ontstond in het gedeelte, dat het naast aan het Trocadero grenst en woedde zoo hevig voort, dat, in weerwil van de grootste inspanning der brandweer, der leerlingen van de militaire school en van de burgerij, dat geheele gedeelte van het etablissement in 3 uren tijds in de asch lag, terwijl een ontzettend groote voorraad granen en meel, benevens zeer vele werktuigen, die tot het malen en de verdere bewerking daarvan dienden, alsmede het stoomwerktuig, daarbij zijn te loor gegaan. Men verzekert, dat het verbrande gebouw ruim twee millioen francs gekost heeft, en dat de waarde der vernielde granen en werktuigen niet veel minder bedraagt. De keizer, verscheidene officieren van zijn huis, de ministers van oorlog en binnenlandsche zaken en andere voorname personen, hebben zich onverwijld naar het tooneel des ongeluks begeven, hetwelk door den keizer niet verlaten is, alvorens hij zich overtuigd had, dat alle gevaar geheel geweken was.

— De Fransche bladen klagen bitter over de houding der Amerikaansche oorlogsbodems, die overal en schijnbaar moedwillig, de gewone eerbewijzen aan de Fransche vlag weigeren te bewijzen, zelfs dan, wanneer de Franschen het eerst de Amerikaansche vlag begroeten. Nog dezer dagen heeft zich zulk een geval weder ter reede van Smirna voorgedaan, waar de commodore Breese, tot tweemaal toe, de salutschoten der Franschen onbeantwoord liet. Eenmaal beantwoordden de Amerikanen een salut van een Fransch linieschip ter reede van Toulon, doch vergisten zich destijds in het laden en salueerden met eene bezending kanonkogels, die aan boord van den Franschen bodem vrij wat schade aanrigtten, en, wat meer zegt, onderscheidene personen kwetsten. De Fransche oorlogsmatrozen zouden dan ook, altijd volgens bedoelde bladen, van harte gaarne met de Amerikanen slaags geraken, iets, dat de Fransche regering trouwens wel zoo lang mogelijk zal trachten te voorkomen.

— De Engelsche schilder Mulready heeft aan de jury der tentoonstelling het volgend briefje geschreven: »Mijne heeren, ik ben 70 jaren oud, dus geen kind meer. Daarom wil ik aan geen wedstrijd, maar wel aan eene tentoonstelling deelnemen. Dit strekt om u te verzoeken, u niet onledig te houden met de vraag om mij eene medaille toe te kennen.'' Dien ten gevolge gaf men hem er geen, doch benoemde hem tot ridder van het legioen van eer.

RUSLAND.

Een brief uit Petersburg deelt eenige bijzonderheden mede omtrent de oprigting van het zoogenaamde »regement scherpschutters van de keizerlijke familie,'' waartoe de vorige Keizer Nicolaas reeds in November van het vorige jaar bevelen uitgevaardigd had. Bij de oproeping aan de boeren uit de verschillende domeinen melden zich 7500 man aan, terwijl er slechts 3000 man noodig waren. In Julij kwamen drie bataljons te Tsarsko Slawianka bijeen, alwaar hun van uit Tula Miniébuksen gegeven en zij in het schieten geoefend werden. Zoo als men weet, heeft de Keizer zelf zich als chef van dit regement en hebben de Grootvorsten zich als bevelhebbers der bataillons laten inschrijven. Als zoodanig verschenen zij later in den Russischen kaftan bij de inwijding van het regement te Ssarskoe-Selo, alwaar de Keizer en de Keizerin en de geheele keizerlijke familie onder de scherpschutters verschenen, en terwijl de Keizer volgens Russisch gebruik uit den hem toegereikten beker, met brandewijn gevuld, een toast op het regement uitbragt, zetteden ook de Keizerin en de Grootvorstinnen hare lippen aan den beker. De Keizer overtuigde zich een paar dagen daarna van de vaardigheid der scherpschutters, en liet zich toen, voor dat hij het regement verliet, een Russisch lied voordragen, dat in hoogklinkende woorden bewondering voor den Keizer en Rusland uitdrukt. Den 17 Sept. vertrok dit scherpschutters regement van Tsarko Slawianka naar Moskou, alwaar het aankwam juist toen de Keizer naar Nikolajeff vertrok. Te Moskou werden aan dit regement 3000 kruizen uitgedeeld, welke de Keizerin van haren pelgrimstogt naar de St. Sergiuskluis had medegebragt. De aartsbisschop schonk den scherpschutters een Christusbeeld uit dezelfde kluis, wijdde het regement in tegenwoordigheid der Keizerin en de te Moskou achtergeblevene Grootvorsten en zegende het met eene gepaste rede in tot de voortzetting van den marsch naar het Zuiden, waarheen zich het regement langs den grooten weg uit Moskou begaf.

— In de laatste 20 maanden hebben in Rusland niet minder dan 8 ligtingen plaats gehad en in den loop van dit tijdvak werden, in de oostelijke helft van dat rijk. 52 man, in de westelijke helft zelfs 64 man van 1000 voor het leger en de landweer geligt. Volgens de statistische opgaven in andere landen (welke bij gebrek aan statistische opgaven voor Rusland zelf, voldoende zijn om tot maatstaf ten minste bij benadering te dienen) kan men aannemen, dat op eene totale bevolking van 60 millioen de mannelijke bevolking van Rusland van den ouderdom tusschen 17 en 45 jaren 15 millioen of het vierde gedeelte van de geheele bevolking bedraagt. Onder de 1000 zielen zullen dus 250 mannen tusschen 17 en 45 jaren gevonden worden en men zal bezwaarlijk te laag begrooten, wanneer men daarvan slechts het derde gedeelte, derhalve omstreeks 80 man, als werkelijk geschikt voor de wapenen en de dienst, aanneemt. Deze 80 man nu zijn door de gemelde 8 ligtingen reeds tot op 20 à 30 man verbruikt, en deze nog beschikbare gedeelten zijn zeker niet de krachtigste en bruikbaarste.

ZWITSERLAND.

Op de Tessino Lombardische grenzen heeft een voorval plaats gehad, dat ernstige verwikkelingen ten gevolge kan hebben. Volgens officiele berigten hebben den 28 Oct. de schildwachten, die zich op de Oostenrijksche grenzen bevonden, op Tessineesch grondgebied zekeren Zanata met een kogel in den rug getroffen, op het oogenblik, dat hij met tabak beladen de grenzen wilde overtrekken, maar op het gezigt van de grenswachters ijlings op het grondgebied van Tessino was teruggekeerd. De autoriteiten hebben reeds betreffende deze zaak een onderzoek aangevangen.

— In Opper-Wallis, alwaar sedert den hevigen schok van 27 Oct., dagelijks aardschuddingen plaats vonden, werd in den nacht van 12 op 13 Nov. andermaal eene zeer sterke aardbeving waargenomen; ditmaal had dit verschijnsel een zeer ernstig karacter; de aarde trilde een uur lang; aan de westelijke helling van den Unterbächberg geraakte een groot gedeelte van den woudgrond in beweging en stortte met een donderend geraas in het dal neder; al de bruggen en wegen, drie molens en twee andere gebouwen werden weggerukt, twee huizen gedeeltelijk vernield. Het was een vreeselijk oogenblik, maar gelukkigerwijze bleven de meeste gebouwen overeind, maar de levensmiddelen der ongelukkige inwoners liggen in de kelders onder eene laag slib bedolven en de weiden en velden zijn met zand en steenen bedekt. Deze treurige toestand wordt daardoor nog droeviger, dat eene aanzienlijke uitgebreidheid gronds door de aardschokken gescheurd en gespleten is, zoodat in de aanstaande lente alle hoop, om zich aldaar op nieuw te vestigen, verdwenen schijnt.

— Op den St. Gotthard, alwaar reeds den 4 Nov. de sneeuw vier voet hoog lag, is dezer dagen een jong mensch, op de terugreis van Napels zijnde, dood gevroren. Hij had zich, waarschijnlijk door vermoeidheid overmand, naauwelijks op 200 schreden van het gastvrij klooster neergezet, doch is vermoedelijk ingeslapen en heeft alzoo den dood gevonden.

PORTUGAL.

Uit Portugal wordt gemeld van de gelukkige rust, welke men aldaar geniet en van de pogingen, die door de regering in het werk worden gesteld om de verschillende partijen tot elkander te brengen; zoo is een oud lid der Cabralistische partij tot aide de camp des konings benoemd en een ander tot gezant te St. Petersburg. De Portugesche regering behartigt verder zeer de ontwikkeling der stoffelijke belangen des rijks; zoo was dezer dagen een aanvang gemaakt met de werkzaamheden voor den spoorweg van Cintra, door welken Portugal met het Europesche spoorwegnet in verband moet worden gebragt.

NOORD-AMERIKA.

Het Amerikaansche schip *Maury* is, op de verklaring van den Britschen consul te New-York, dat het tot een Russischen kaper is uitgerust geworden, met het bepaalde voornemen, om een der Cunard's stoombooten van Boston te nemen en al de specie, die zich aan boord daarvan bevindt, voor goeden prijs te verklaren, door de Amerikaansche autoriteiten onder embargo gelegd. Men voegde er bij, dat bovengenoemd schip van een grooten voorraad oorlogs-amunitie voorzien was, en dat het te Sandy-Hook officieren en 80 manschappen aan boord zou krijgen, als wanneer zijne tegenwoordige officieren en bemanning het zoude verlaten. Het schip werd echter later door het bestuur van het district, met toestemming van den Britschen consul, vrij gelaten op eene verklaring van den eigenaar, zijnde het bewezen, dat het naar China bestemd en gewapend was tot bescherming tegen de zeeroovers.

— De *Washington Union*, een half officieel organ van de Noord-Amerikaansche regering, komt terug op de kwestie van den Sondtol, en zegt, dat welke pogingen de regering van Denemarken ook bij sommige cabinetten van Europa moge aangewend hebben om van deze zaak eene politieke kwestie te maken, dit haar echter niet gelukt is; dat verder Groot-Brittannie nopens het onregtmatige van dien tol dezelfde gevoelens koestert als Noord-Amerika, en dat de president Pierce daaraan even goed een einde zal trachten te maken, als de president Jefferson in der tijd een einde gemaakt heeft aan de schandelijke regten der Barbarijsche zeeroovers, waarmede de Sondtol in zijnen aard en oorsprong gelijk moet gesteld worden.

— In het westerhalfrond is niets van gewigt voorgevallen, de geschillen tusschen de Unie en Engeland en Denemarken zullen in der minne worden geschikt.

De *New-York Herald* verklaart het uitrusten van Russische kaperschepen, de oogluiking van het Amerik. cabinet bij het organiseren eener geduchte Knownothings zamenzwering, die ten doel zoude hebben eene landing in Ierland te ondernemen, en het aanmoedigen van flibustiers-expeditien tegen Cuba, voor loutere verzinsels van ledigloopers of kwaadwilligen.

Alle beduchtheid voor eene vredebreuk tusschen Engeland en de Vereen. Staten is verdwenen. Het gouvernement der Unie voedt geene vrees voor oorlog met Groot-Brittannie. Uit deze berigten blijkt, dat het Britsche gouvernement de verzekering heeft gegeven, dat het zenden van een escader naar de Antilles in geene betrekking staat tot de zaken van midden-Amerika of eenige vijandige bedoeling tegen de Unie heeft. Ten gevolge van deze verklaring, zal het Amerikaansche gouvernement slechts een enkel schip naar Nicaragua zenden.

Naar men uit Washington verneemt, zou de aanstaande boodschap van den president aan het congres, eene bepaalde verklaring tegen den Sondtol bevatten, en zoude het cabinet van Washington vast besloten hebben te volharden bij het beginsel, waarvan het is uitgegaan, bij de opzegging van het Sondtolverdrag. Men moet besloten hebben er op te blijven aandringen, dat de Amerikaansche schepen het regt zullen hebben, om den Sond te passeren, zonder aan Denemarken vergunning te vragen en veel minder om door betaling van den tol die vergunning te koopen.

Een Amer. blad zegt, dat van wege de Vereenigde Staten maatregelen zijn genomen, om te voorkomen, dat de kwestie van den Sondtol aanleiding geve tot eene botsing met Denemarken. Een Amerik. gevolmagtigde is naar Denemarken op reis, met dépêches voor den gezant aldaar, met last om nieuwe onderhandelingen over dien tol te openen.

Als oorzaak van het geschil tusschen het gouvernement van Groot-Brittannie en dat der Amerik. Unie wordt opgegeven Engelands weigering, om de uitlegging door Amerika aan het Clayton-Bulwer tractaat gegeven, aan te nemen. Wat Denemarken betreft, moet het bewind der Ver. Staten voornemens zijn, het eiland St. Thomas in bezit te nemen.

De *New-York Herald* volhardt bij zijn vroeger berigt, dat een bijzonder Russisch diplomaat wordt verwacht, die in den naam des keizers Amerika zal verzoeken de rol van bemiddelaar in den tegenwoordigen oorlog op zich te nemen, even als Rusland in der tijd tusschen Engeland en de Ver. Staten als bemiddelaar is opgetreden. Het herstel van den vrede zoude voor alle partijen ongekende handelsvoordeelen ten gevolge hebben.

CHINA.

In het *Boletim do Governo* van Macao van den 5 Januarij lezen wij, dat den dag bevorens een hevige brand op de bazar aldaar had gewoed. Het vuur brak, een kwartier over twee ure, in een der Chinesche winkels op het midden van de bazar, uit. De noordenwind, die vrij sterk blies, verspreidde met ongeloofelijke snelheid de vlammen naar alle zijden. Om 5 ure liep de wind naar het Oosten en dreef het vuur met alle kracht naar de winkels van Matapao. Te half 6 ure stak de noordenwind weder op en bereikte de brand de straten van San Domingos, Quitais en die der gevangenis. Het vuur woedde den ganschen nacht, vernielde de geheele bazar, slechts eenige noord- en zuidelijk afgelegen liggende winkels sparende. Volgens de meest juiste berekening zijn er 600 winkels verbrand en wordt de schade aan eigendommen op een half millioen dollars geschat. De inwoners der stad verleenden alle mogelijke hulp. Desniettegenstaande bragten de daadzakelijke diensten, door de bemanning der Fransche fregatten, *Virginie* en *Constantine* bewezen, veel bij, om de stad uit haren hagchelijken toestand te redden.

Op het oogenblik, dat dit berigt ter perse gezonden werd (1/4 voor 8 ure), gaf de klok van de kerk St. Antonio, het teeken van een nieuw in de nabijheid ontstanen brand. Omstreeks 100 booten, die aan zekere klasse van Chinezen tot woonplaats verstrekten, werden in weinige minuten een prooi der vlammen. Deze booten lagen nabij de poort van Tarrafeiro. De deuren waren, bij het uitbreken van den brand, gesloten; met een hamer werd daarin een gat geslagen, groot genoeg om een persoon, met behulp van vier anderen, aan de buitenzijde staande, door te laten. Ongelukkig ontbrak de tijd allen te redden. Zeventien vrouwen en kinderen werden de slagtoffers van deze ramp. Het is treurig de overblijfselen van deze ongelukkigen te zien, maar nog bedroevender de wanhopige kreten te hooren van hen, die zich uit hun hoogen nood trachten te redden.

Men schrijft beide deze branden aan moedwil toe.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Januarij.	27	Amerikaansch.	Rapid	R. S. Corning	Whampoa	15 Jan.	New-York.
»	—	Engelsch	Sterling	Jameson	Singapore	22 »	»
»	—	Amerik.	Sui	Carney	Menilla	13 »	Boston.
»	—	Engelsch	Clipper	J. Matson	Adelaide	17 Nov.	Batavia.
»	28	Deensch	Hindoo	H. Bendemon.	Hongkong	16 »	Hamburg.
»	30	Engelsch	Startled fawn	J. Carlyle.	Shanghai	14 Jan.	Londen.
»	—	Amerik.	Ocean Spray		Manilla.	19 »	»
»	31	»	Meteor	S. W. Pike.	Hongkong	20 »	Adelaide.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Januarij.	30	Nederlandsch	schip	Admiraal Jan Evertsen	C. P. Kuypers.	Amsterdam	17 Oct.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Amerika	P. L. Zeeman	Port Wakefield.	1 Jan	Haager, en Schuurman.
Febr.	1	»	bark	Columbina		Sydney		Tiedeman en van der Burg.
»	—	Deensch	schip	Woden		van de West		Metzendorff, Wilmans en co.
»	—	Amerikaansch.	»	Mermaid		Bombay.		Paine, Stricker en co.
»	2	Z. M.	stooms.	Amsterdam.	kt. lt. t/z. Spanjaard	Soerabaya		
»	—	»	fregat	fregat Prins Fred der Nederlanden.	kapt. t/z, Houckgeest	»		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Januarij.	31	Nederl Indisch	bark	Generaal Michiels	D. de Wilde	Samarang en Amsterdam:
»	—	»	»	Atiat Ulbarie	Sech Matrap.	Soerabaya.
»	—	»	»	Fulkus So-oot	Sech Almansa	Rembang Soer. en Molukkos.
»	—	Amerikaansch.	»	North Sea	de Lano	Padang
»	—	»	»	Escort	N. Schebijl.	Samarang.
Februarij.	1	Engelsch	schoen.	Siren	J. Eves.	Singapore.
»	—	Nederlandsch	schip	Prins Maurits	J. J. Bart	Samarang.
»	2	»	schoen.	Henriette en Cornelia	Hartmans.	»

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
»	bark	Amerika *	Zeeman		»
»	bark	Eva Johanna *	de Boer.	Rotterdam	»
»	bark	Zeenimph	J. W. J. Witsen Elias	Amsterdam.	»
»	»	Dirkina Titia *	W. B van Zyp	Samarang en Soerabaya.	Dummler en co.
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	bark	Koningin.	H. H. Smit	Samarang en Soerabaya	»
»	bark	Vrienden Trouw *	D Grevelink	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	schip	Admiraal Jan Evertsen *	N. Kuyper.	»	»
»	bark	Twee Jeannes	Noordziek	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Nederland.	P. Huidekoper.	Cheribon	»
»	schip	Princes Marianne *	F. Rietmeyer.	Samarang.	Reynst en Vinju.
»	bark	Maria Anna *	J. Verschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
Nederl. Indisch	»	Ellen	J. Winter.	Samarang	John, Pryce en co.
»	»	Naga Laut.	F. A. P Wentholt	Samarang.	»
»	»	Fathool Hair *	Said Juffrie	Cheribon	B. J. Jacobs.
»	»	Kim Tiantay.	Gooy Petjoan.	Palembang	»
»	bark	El Ijeser *	Said Salim.	Samarang.	»
»	»	Segaffy. *	Sech Drahim.	Sem, Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
»	»	Aderaak *	Hadjie Mohamad		»
»	brik	Jeböer *	Said Alie.		»
»	»	So-ootban *	Sech Bunseer	Soerabaya.	»
»	»	Jane Serina *	C. Brodie	»	Adam en co.
Amerikaansch.	bark	Dolphin *	Hoyt.		Paine, Stricker en co.
Deensch	schip	Wodan			Metzendorff, Wilmans en co.
Hamburg.	bark	Malvina Vidal *	C. Jachtman	Nederland	»
»	»	Pathfinder. *	Ahlman		Dummler en co.
Zweedsch	bark	Amalia Maria *	Sweerdsen.	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	»	Atalante *	Sohlberg.	Zweden	»
»	brik	Sydpolen *	Södenberg.	Stockholm via Soerabaya	G Suermondt en co.
Engelsch	»	Richard Thornton *	Dallas.	Londen.	Martin, Dyce en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	22	N. I.	stooms. Ambon.	Hugenholtz	Batavia.
»	23	Ned.	bark Jannetje	A. Lupeke.	»
»	—	Z. M.	stooms. Amsterdam.	kt. lt. t/z Spanjaard.	»
»	—	N. I.	kotter Krabbe	Mardam.	Pasoeroean.
»	—	Ned.	brik Anna Christina.	J. G. Joon.	Batavia.
»	—	»	bark Alblasserdam.	P. G. Pott.	Pasoeroean.
»	—	Eng.	schoener Banner.	H. Churchell	Batavia.
»	24	N. I.	bark Machmodie.	Sech Bahanan	»
»	—	»	schoener Dignd.	Pa Ardie	Probolingo.

28 Jan. Z. M. stooms. Celebes, lt. t/z. 1 k. J. E. de Man terug van het uitloopen van Z. M. korvet van Speijk.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	22	Ned.	bark Banka	G. Schuit	Molukkos.
»	24	»	» Castor	P. Esing !	Amsterdam.
»	—	»	bark den Eikhout.	E. F Bonjer.	Rotterdam.
»	—	»	schip Lucia Maria	G. Pipineau	Nederland.
»	25	»	bark Jannetje.	A. Lupeke.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Constantia	C. J. Kaleshoek.	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Waterloo	D. Duinker	»	»
»	schip	Zalt Bommel.	C. J. Juta	»	van Eck en co.
»	»	Willem Eggerts	H. Faber	»	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Sonburg.	H. Evers	»	van Leeuwen en co.
»	»	Johanna en Geertruida.	H. Riens	»	Ruyl, Cramer en co.
Nederl. Indisch	bark	Fathool Wahap	Sech Abd. Biljoen	Banjermassing	Sech Hasan bin Smeer.
»	»	Indramayoe.	Sech bin Oen.	Molukkos	Gezagvoerder.
Amerikaansch	»	Brothers	R Crowell.	Nederland	Adam en co.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	17	N. I.	schoener Katjong	Saka	Soerabaya.
»	18	»	schoener Mansoer.	Pa Sagit	Bezoekie.
»	19	»	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	—	»	kotter Krabbe	Mardam.	»
»	22	Ned.	bark Maria Agnes	Tange	»
»	—	»	schip Europa	H Poort	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	19	Ned	bark Alblasserdam	Pott	Soerabaya.
»	22	N. I.	schoener Katjong	Saka	»
»	23	»	kotter Krabbe.	Mardam.	»

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	23	Ned.	schip Elisabeth Anthonia.	J. Jansen	Soerabaya.
»	—	»	Cornelia.	Jaskie	»

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	23	N. I.	schoener Sophia	Siendoe Djaya.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	19	Ned.	bark Carolina	Graswinckel	Sumanap.

Berigt aan Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbende, dat de volgende zeemerken in de vaarwaters van Batavia weggeslagen zijn; namelijk:

de baak op het rif van den *Manchester*,
dito » de droogte ten N. van *Middelburg*,
dito » » » » O. » *Vadersmit bank*,
dito » het rif ten Z. van de *Kleine Kombuis*

Op de aangeduide plaatsen zijn tijdelijke bamboezen bolbaken opgerigt, doch deze zullen eerlang door nieuwe baken worden vervangen. Zoodra dit is geschied, zal daarvan op de gebruikelijke wijze aan het publiek kennis worden gegeven.

De Schout-bij-Nacht, President der Commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten.

J. F. D. BOURICIUS.

Batavia, *den* 30 *Januarij* 1856.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Jenner*: de assistent resident *J. P. R. S. van den Bossche.* — controleur 3 kl. *G. A. van Delden.* — kapt. der inf. *J. C. W. Prager.* — betaalm. 1 kl. *J. E. Mumkes en familie.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Admiraal Jan Evertsen*: de heeren *W. van Maanen* en *Rieling.* — kapt. *Schoemaker.* 2 luitenants *Pople. Kat* en *van Dalen Wetters.* — offic. van gez. *Pauli.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *America*: de heer *Kluppel.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Fulkus So-oot*: Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 24 tot en met den 26 Jan., 1856.

AANVOER.

Van de Lampongs. per praauw Lantja, gez. Intje Bakar.

25 pic. gomelastiek. 60 do. zw. peper. *Gezagv.*
12⅔ pic. zw. peper. *Lim Tjaij.*

Van China per ned. schip *Twee Jeannes*, gez. Noordziek, agt. Tiedeman en v. d. Burg.

17 coll. chin. goederen. *Kan Kemtjeng.*
550 kn. gember. 3 do. zijde. *Bahre en Kinder.*
1334 pakk. matt. zakken. 160 ks. chin. goederen. 76 pakk. chin. goederen. *Agenten.*
10 coll. thee en papier. *Yong Hietjoen,*
11 coll. olie. *Tak Wang.*
2 bl. medicijnen. *Yek Sung*
36 coll. chin. goederen. *Seen Theng.*
29 coll. chin. goederen. *Lie Soeijhie.*
38 ks. vuurwerk. *Sum Sheng.*
2 coll. chin. goederen. *Wie Ham.*
76 coll. medicijnen. 2 ks. zijde. *Metzendorff Wilmans en co.*
31 coll. papier. 230 do. thee. *Kang Kengtion.*
562 coll. papier. 478 do. thee. 3 do. chin. goederen. *Wang Hie.*
893 coll. papier. *Tjia Kohbie.*
100 bund. papier. *Yap Tensoeij.*
13 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
167 pakk. vloermatten. 5 ks. gember. *Gezagv.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

24 ks. opium. *Paine Stricker en co.*
35 » » *N. H. M.*
10 » » *Agenten.*
12 » » *Order.*
31 coll. chin. goederen. *Nie Banghie.*
69 » » » *Lie Beng.*
8 » » » *Keng Tjidum.*
2 » » » *Lie Siet.*
4 » » » *Lim Seng.*
15 bund. papier. 4 ks. vuurwerk 5 do. diversen. *Lim Hoa.*
2 ks. diversen. *Ducommun en Bernard.*
100 sakk. tarwe. *Nahapiet.*
2 ks. was. 16 zakk. sluis. 260 bund. paijongs. 11 zakk. medicijnen. 20 bn. goenie-zakken. *Joakim.*
18 bn. goenie-zakken. 131 bund. paijongs. *Andreas en co.*
207 pic. gambier. *Busing Schröder en co.*
4 coll. diversen. *Pitcairn Syme en co.*
92 pic. was. 1 kt. manufact. *Said achmat bin Algafrij.*
45 md. gedr. visch. 3 coll. koopmanschappen. *Sech Said bin Sender.*
4 coll. koopmanschappen. *Said Achmad.*
5 coll. koopmanschappen. *Said achmat Albashie.*
3 coll. manufacturen. *Sech bin Bafatul.*
7 pakk. manufacturen. 3 vn. visch. *Said alie Sabrusin.*
2 ks. zijde goederen. *Said Mohamed Jawas.*
19 vn. gedr. visch. 3 coll. koopmanschappen. *Order.*
3 kn. specie. *Metzendorff Wilmans en co.*

Lading van Riouw.

141⁹⁷⁄₁₀₀ pic. gambier. *D. N. Buijs en co.*

Van Tjelientjing per praauw sampang gez. Alie.

200 pic. rijst. *Poa Sian.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Djamal.

300 pic. rijst. 60 ps. buffelhuiden. *Ang Hoeij.*

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Prins Frederik der Nederlanden*, gez. Ketgans. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

Lading voor Nederland.

932 pic. suiker. *Moormann en co.*
100 pic. rotting. 20/₁ legg. arak. *Agenten.*
½—⅓ pijp. madera. *Order.* Aan boord gebleven lading v. Nederl. Zie verdere lading voor Samarang bestemd Java-Bode dd. 12 Jan. 1856 no. 4.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Johanna*, gez. W. Habertsma. agt. Haager en Schuurman.

13 bn. zakken. *Agenten.* Aan boord gebleven lading v. Nederl.
1080 pic. rijst. 35 do. rotting. 15/₁ legg. arak. *Agenten.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Salatiga*, gez. J. N. Besier. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

43 pakk. ijzerwerk. 74 st. machinerien. 1 kt. kleedingstukken. *Fraser Eaton en co.*
11 coll. zink. enz. 7 kt. machinerien. *Nash.*
12 coll. machinerien. *Order.*
1 kt. koper instrumenten.
9 coll. dranken. *Mafir Matsen en co.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Londen.

Lading voor Nederland.

250 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Djuwana per praauw Majang gez. Abdulla.

ƒ2500.— rec. aan duiten. 135 ps. zilv. sp. matten. 2 ps. engelsch katoen. 4 do. wit linnen. 7 do. doerias. 5 do. batv. bat. slendangs. 3 do. chin. zijde slendangs. 21 ellen div. chitzen. 7 do. laken. 5 ps. batv. bat. doeken. 1 riem papier. 8 ps. bat. bruidsdoeken. 2 doz. eur. borden. 1½ do. thee kommetjes. *Gezagv.*
ƒ250.— rec. 7 ps. eur. wit katoen. 1 do. longcloths. 1 do. wit katoen. 10 do. katoenen parapluien. 1 rol chin. zijde. 4 doz. eur. borden. 6 ellen gek. katoen. 6 do. chin. zijde. 2⁶⁵⁄₁₀₀ pic. was 1⁴⁰⁄₁₀₀ do. harst. *Hadjie Braham.*

Naar Mandar per praauw Djoelong Djoelong gez. Nakoda Moeda.

15 bn. wit garen. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
6 ks. ruwe katoen. uit entrep. *Pandel en Stiebens.*
10 bn. wit garen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
37¹⁵⁄₁₀₀ corg. batv. bat. slendangs. 18 corg. do. do. doeken. 40 ps. madapolam. 1²⁰⁄₂₀ corg. bat. zw. katoen. 8 ps. eur. chitzen. 36 pakjes rood garen. 17 do. kat. garen. 3 riemen holl. papier. 25 corg. chin. kommen. 2 ps. eur. rood garen. 10 do. do. gek. katoen. [illegible] pic. spijkers. 4 doz. borden. 30/₁₀₀ pic. medicijnen. *Gezagv.*
300 ps. zilv. sp. matten. *Aan boord gebleven lading v. Bencoolen.*

Naar Cheribon per ned. ind. schoener *Hugel*. gez. Hassinghohn.

119 pakjes java koperwerk. *Sech Mohamad Bafadal.*
1 kt. modewaren. 2 do. spiegels. 10 do. wijd. 9 do. cognac. 2 do. man. sigaren. 3 do. porceleinen. 1 do. bitter. 1 vat oesterhelten. 1 md. provisien. 1 kt. do. 6 md. madera. 1 pakje zweepen. 2 kt. papier. *Redser.*
5 coll. machinerien. *Maclaine Watson en co.*
12 yzeren suikerpannen. 4 kt. 1 toilet. 1 doz. schaaren. 25 schuurmessen. 4 blikk. provisien. 2 kt. 24 lampbollen. 12 onderschotels. 6 vs. 150 ℔ kruid. *Vaupel en co.*
1 piano. 1 keld. zuren. 2 tromm. vuurwerk. *Gebr. Beijnen.*
3 ks. medicijnen. *Vlaming Kiebert.*
2 keld. lijnolie. 2 vs. verf. 2 kn. verf. *Plump*
2 kn. kruid. crepe. 10/m. man. sigaren. 1 kt. diversen. 2 ks. kaas. 1 klok. *John Pryce en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.